

Professori ja erityishoitoa tarvitsevat lapset

Hesarin 11.8. pääotsikkona oli erityishoitoa tarvitsevat lapset päivähoitossa. Samaan aikaan kohua nostatti pääministerin isän, emeritus professori Tatu Vanhasen HS:n kuukausiliitteessä esittämät arviot eri rotujen älykkyydestä häkellyttävine johtopäätöksineen.

Mitä tekemistä professori Vanhasen mielipiteillä ja erityishoitoa tarvitsevilla lapsilla muka voi olla? Osa näistä lapsista on peräisin Afrikasta, joiden huono-osaisuutta Vanhanen selittää meitä huonommalla älykkyydosamäärällä. Jos tarkastellaan esimerkiksi somalilasten osuutta erityishoitoa tarvitsevista lapsista, on se todellakin suuri, mutta miksi? Siksikö, että he ovat kotoisin mustasta Afrikasta?

Olen työssäni vuosia toiminut maahanmuuttajaperheiden lasten ja heidän vanhempiansa kanssa, seurannut heidän arkeaan ja kotoutumistaan suomalaiseen yhteiskuntaan. Usein lapset tulevat päivähoitoon vasta esikouluikäisinä. Päivähoidon vaikean taloudellisen tilanteen johdosta ei kotona olevia somaliäitejä ainakaan ole rohkaistu käyttämään subjektiivista, lain suomaa oi-

keuttaan lastensa saamiseksi kunnalliseen päivähoitoon. Näin on lyhytnäköisesti kuviteltu säästettävän.

Eri kulttuureista tulevien lasten tulee päästä päiväkotiin viimeistään 3-4 vuoden iässä, kun oma äidinkieli on opittu. Tällöin lapsella on tarpeeksi aikaa oppia suomen kieli eikä koulussa tarvita heti tukitoimia. Kun lapsi esikouluikäisenä, lähes ummikkona tulee päiväkotiin ja joutuu kielen kehityksen ongelmien takia testattavaksi suomalaisille kehitetyillä menetelmillä lumiukon kuvineen ym., ei ole ihme, jos tulokset eivät kovin mairittelevia ole. Lapsiparka todetaan erityishoitoa ja koulussa erityisopetusta tarvitseväksi. Vanhasen teoria saa taas vahvistusta.

Erityishoito ja -opetus edellyttävät lisäresursseja, joita taas leikkausten kaltoin kohtelemalla sosiaalitoimella ei ole tarjota. Pitäisikin vihdoinkin siirtyä kokonaistaloudelliseen ajatteluun. Päivän säästö voi tulevaisuudessa maksaa maltaita.

Irma Marttila
11.8.2004